

عوامل اکولوژیک و تاثیر آن بر فرایند شهرسازی

مهرانگیز پیریایی^{۱*}، امیرحسین پاپی^۲

۱- گروه معماری، واحد دورود، دانشگاه آزاد اسلامی، دورود، ایران piriyai.arch@gmail.com
۲- گروه معماری، واحد دورود، دانشگاه آزاد اسلامی، دورود، ایران Amirhosseinpapi@gmail.com

چکیده

شهرها به عنوان مکان زندگی و فعالیت انسان بخش مهمی از محیط می باشند که قادر به تأثیر گذاری بر مجموعه محیط زیست کره زمین- بیوسفر هستند. بنابراین دنیای پایداری نخواهیم داشت. علیرغم کوششهای انجام شده و گفتگوی بسیار از توسعه پایدار و اکولوژیک در مجامع تخصصی کیفیات محیطی شهر های بزرگ کشورمان به دلایلی از جمله عدم باور بسیاری کارفرمایان، برنامه ریزان و طراحان از وخامت شرایط کنونی محیط زیست و فقدان یک برنامه سیاست جامع محیطی با افت روزافزونی مواجه شده است. به این موارد فقدان مفاهیم و اصول روشن را در ارتباط با راه حل های پایداری اضافه نمود. بهسازی و سازماندهی فضاهای شهری نیاز به رویکردی جامع در ارتباط با برنامه ریزی- مدیریت و طراحی فضا دارد. در همین راستا سه اصل کلی: نظم دهی به محیط در یک چهارچوب اکولوژیک- توجه به محدودیت های مربوط به مصرف انرژی و الویت دادن به احیای مرمت و باز یافت به جای تعویض و احداث- می تواند در پایداری شهری، ارتقای کیفیت فیزیکی و حیات شهرها نقش مهمی داشته باشند.

واژه گان کلیدی: ملاحظات محیطی- طراحی- انرژی- اکولوژی- فضاهای شهری

مقدمه

شهرها به عنوان مکان زندگی و فعالیت انسان، بخش مهمی از محیط می باشند که قادر به تأثیر گذاری بر مجموعه محیط زیست کره زمین- بیوسفر هستند. بنابراین دنیای پایداری نخواهیم داشت اگر شهرهای پایداری نداشته باشیم شهرها که زمانی به عنوان قلب بدعت گذاری در تکنولوژی و رشد نیروهای فرهنگی محسوب می شدند، امروزه به مکان های بحران زایی تبدیل شده اند که وسیع ترین تأثیر را در اکوسیستم های طبیعی سبب شده، مهم ترین مصرف کنندگان منابع طبیعی بوده، بیشترین آلودگی ها را تولید نموده و عمدتاً کانون های مصرف مواد و انرژی های به دست آمده از مناطق خارج از حوزه طبیعی خود می باشند. چنین تصویری از شهرهای بزرگ در همه زمینه های درگیر با فرآیند شهری تأثیر گذارست و در نتیجه کنترل متابولیزم و مکانیزم چرخش ماده و انرژی در درون و پیرامون شهرها را به مانند اکوسیستم های طبیعی ضروری می نماید. در همین راستاست که نگرش های جدید با مطرح نمودن ایجاد تعادل و توازن در مصرف منابع و استفاده بهینه از انرژی های پاک و تجدید پذیر سعی در ارتقای کیفیات محیط شهری دارند. در اولویت بخشیدن به مسئله کاهش مصرف انرژی های تجدید ناپذیر و بهینه سازی مصرف آنها، مسئله حمل و نقل و شبکه ارتباطی شهری را از اهمیت ویژه ای برخوردار می سازد.